

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 28 grudnia 2017 r.

Pozycja 283

POSTANOWIENIE

z dnia 6 czerwca 2017 r.

Sygn. akt Ts 56/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.J. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą w T. w sprawie zgodności:

art. 130 § 2 zdanie drugie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.) z art. 31 ust. 2 zdanie drugie, art. 64 ust. 2, a także art. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 6 marca 2017 r. (data nadania), M.J. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą w T. (dalej: skarżący), wystąpił o stwierdzenie, że art. 130 § 2 zdanie drugie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.; dalej: k.p.c.) jest niezgodny z art. 31 ust. 2 zdanie drugie, art. 64 ust. 2, a także art. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

W dniu 8 czerwca 2015 r., skarżący wniósł do Sądu Rejonowego w T. (dalej: Sąd Rejonowy w T., sąd pierwszej instancji) pozew o zapłatę. Wyrokiem z kwietnia 2016 r. sąd ten oddalił powództwo ze względu na przedawnienie roszczenia (zarówno na podstawie norm prawa pracy, jak i prawa cywilnego). Wyrokiem z grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił złożoną przez skarżącego apelację. Orzeczenie to, wraz z uzasadnieniem, zostało doręczone skarżącemu 30 stycznia 2017 r.

Jak zarzucił skarżący, w sprawie, w związku z którą wystąpił do Trybunału „doszło do sytuacji, w której norma prawa materialnego, określająca skutek czynności dokonywanych przez skarżącego [tj. norma wyrażona w art. 123 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, Dz. U. z 2017 r. poz. 459], została ograniczona prawem procesowym mającym na celu jedynie zbadanie skutków stosowania prawa materialnego”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna, a także gdy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o TK.

2. Trybunał zwraca uwagę na to, że w myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem skargi konstytucyjnej może być ustawa lub inny akt normatywny, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekły ostatecznie o wolnościach lub prawach skarżącego albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. Przedmiotem skargi może być zatem tylko ten przepis, który był normatywną podstawą ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie, w związku z którą wniesiono skargę konstytucyjną.

3. Skarżący zakwestionował art. 130 § 2 zdanie drugie k.p.c. w brzmieniu: „Pismo zwrócone [przez przewodniczącego po bezskutecznym upływie terminu do jego poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia] nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu”.

3.1. Trybunał stwierdza, że przepis ten nie był podstawą orzeczenia, w związku z którym została wniesiona skarga konstytucyjna, tj. wyroku Sądu Okręgowego w K. z grudnia 2016 r. Rozstrzygnięciem tym Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację skarżącego od wyroku, w którym Sąd Rejonowy w T. oddalił powództwo skarżącego o zapłatę z powodu przedawnienia roszczenia. Wprawdzie sąd pierwszej instancji odwołał się do treści art. 130 § 1 zdanie pierwsze i § 2 k.p.c. (str. 9 uzasadnienia), to jednak okoliczność ta jest niewystarczająca do uznania, że zakwestionowany przepis był podstawą prawną tego rozstrzygnięcia, a w konsekwencji podstawą prawną orzeczenia wskazanego przez skarżącego jako ostateczne w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji.

3.2. Trybunał zwraca uwagę na to, że art. 130 k.p.c. zawiera regulację dotyczącą usuwania braków formalnych pism procesowych wpływających do sądu oraz skutków ich nieusunięcia w terminie tygodniowym. W myśl § 2 tego przepisu, w razie gdy pomimo wezwania pismo nie zostało opłacone, poprawione lub uzupełnione, przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone jest pozbawione wszelkich skutków prawnych. W takiej sytuacji należy przyjąć, że czynność nie została dokonana (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 9 lutego 1993 r., III AUz 10/93, OSA nr 4/1994, poz. 28).

3.3. Trybunał zauważa, że w sprawie w związku z którą skarżący wniósł skargę konstytucyjną nie zwracano mu żadnych pism procesowych. Takie czynności procesowe miały natomiast miejsce 2 grudnia 2011 r. i 3 kwietnia 2012 r.

3.4. Z analizy treści orzeczenia sądu pierwszej instancji wynika, że przed wszczęciem postępowania, w związku z którym skarżący wniósł skargę do Trybunału (tj. przed 8 czerwca 2015 r.), Sąd Rejonowy w T. dwukrotnie rozpatrywał pozew skarżącego złożony przez niego w tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawie. W dniu 2 grudnia 2011 r. przewodniczący tego sądu zarządził zwrot pozwu z powodu jego braków formalnych. Sąd odrzucił zażalenie

skarżącego na to zarządzenie postanowieniem ze stycznia 2012 r., które uprawomocniło się 26 stycznia 2012 r. W tej sytuacji skarżący wystąpił do Sądu Rejonowego w Tychach z żądaniem niezwracania mu pozwu. Sąd uwzględnił wniosek, zaś sprawa skarżącego została wpisana do repertorium pod nową sygnaturą. W dniu 3 kwietnia 2012 r. przewodniczący Sądu Rejonowego w T. ponownie zarządził zwrot pozwu z powodu jego braków formalnych. Zarządzenie to uprawomocniło się 1 maja 2012 r., natomiast 25 października 2013 r. sąd zwrócił pozew skarżącemu.

3.5. Mając zatem powyższe na względzie, w wyroku z kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy w T. stwierdził, że zwrócone skutecznie pozwy „nie wywołały (...) skutków prawnych, a co za tym idzie nie doszło przy ich pomocy do przerwania biegu przedawnienia roszczeń”.

3.6. Trybunał stwierdza zatem, że zakwestionowany w skardze przepis wprawdzie determinował status prawny skarżącego w ten sposób, że brany był pod uwagę przez sąd pierwszej instancji, ale tylko jako element stanu faktycznego, w jakim znalazł się skarżący. W tym przypadku, pomiędzy zakwestionowanym przepisem, a orzeczeniem wskazanym przez skarżącego jako ostateczne, nie zachodzi zależność wymagana przez art. 79 ust. 1 Konstytucji (zob. postanowienie TK z 25 kwietnia 2007 r., Ts 81/06, OTK ZU nr 2/B/2007, poz. 93).

3.7. Skoro zaskarżony przez skarżącego art. 130 § 2 zdanie drugie k.p.c. nie był podstawą orzeczenia, z którym skarżący łączy naruszenie swych praw, to złożona przez niego w Trybunale skarga nie spełnia podstawowego warunku określonego w art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanego w art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK. Wydanie merytorycznego orzeczenia jest więc niedopuszczalne. Wskazana okoliczność jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 w związku z art. 59 ust. 1 pkt 2 uotp TK – podstawą odmowy nadania analizowanej skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

W związku z tym Trybunał postanowił jak na wstępie.